

Koalicja AI w zdrowiu
Lider: Ligia Kornowska
tel: +48 690 875 075
email: biuro@aiwzdrowiu.pl
www.aiwzdrowiu.pl

„Sztuczna inteligencja powinna działać na rzecz ludzi i społeczeństwa.”¹

MANIFEST KOALICJI AI W ZDROWIU

My, niżej podpisani sygnatariusze niniejszego Manifestu

UZNAJĄC rozwiązania oparte o sztuczną inteligencję za jeden z największych przełomów technologicznych naszych czasów²;

ROZPOZNAJĄC wagę korzyści związanych z właściwym wykorzystaniem sztucznej inteligencji w ochronie zdrowia³;

OBSERWUJĄC rosnący wpływ sztucznej inteligencji na sektor ochrony zdrowia;

ZWRACAJĄC uwagę na istniejące w tym zakresie bariery rozwoju, które mają różny charakter, m.in. świadomościowy, finansowy, prawny;

MAJĄC wiedzę, umiejętności i doświadczenie w zakresie rozwiązań AI;

CHCĄC uczestniczyć w kształtowaniu i realizacji strategii rozwoju AI w sektorze ochrony zdrowia;

PRAGNĄC by Koalicja była efektywnym narzędziem strategii rozwoju AI w sektorze ochrony zdrowia;

Deklarujemy, co następuje:

- (1) pragniemy stworzyć wspólną reprezentację interesariuszy uczestniczących w systemie ochrony zdrowia, która będzie partnerem dla podmiotów publicznych i innych podmiotów istotnych z punktu widzenia rozwoju i wdrożenia sztucznej inteligencji w zdrowiu;
- (2) chcemy wspierać rozwój narzędzi sztucznej inteligencji w systemie ochrony zdrowia w celu pełnego wykorzystania ich potencjału jako sposobu na poprawę efektywności, jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej oraz funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu praw pacjenta oraz zasad wykonywania zawodów medycznych;
- (3) planujemy podejmować inicjatywy legislacyjne, edukacyjne, promocyjne oraz samoregulacyjne w celu popularyzacji idei sztucznej inteligencji oraz uświadomienia interesariuszom potencjału narzędzi AI dla polskiego systemu ochrony zdrowia;
- (4) wierzymy, że partnerski, zinstytucjonalizowany i merytoryczny dialog uczestników systemu ochrony zdrowia jest kluczowy do wdrożenia rozwiązań AI w ochronie zdrowia.

¹ Komunikat Komisji Europejskiej „Biała Księga w sprawie sztucznej inteligencji - Europejskie podejście do doskonałości i zaufania” COM(2020) 65 final z dnia 19 lutego 2020 r.

² Komunikat Komisji z dnia 25 kwietnia 2018 „Sztuczna Inteligencja dla Europy”, COM(2018) 237 final.

³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie umożliwienia transformacji cyfrowej opieki zdrowotnej i społecznej na jednolitym rynku cyfrowym; wzmocnienia pozycji obywateli i budowania zdrowszego społeczeństwa, COM(2018) 233 final.

KIM JESTEŚMY?

W skład Koalicji AI w Zdrowiu wchodzi różne podmioty, w tym firmy technologiczne, farmaceutyczne oraz oferujące usługi z zakresu opieki medycznej o zasięgu lokalnym i globalnym. Łączy nas zainteresowanie rozwojem potencjału AI w polskim systemie ochrony zdrowia. Wykorzystujemy oraz prowadzimy prace badawczo-rozwojowe nad technologiami umożliwiającymi zastosowanie AI w zakresie m.in.: opieki medycznej, w tym telemedycyny oraz zaawansowanej diagnostyki, zarządzania w ochronie zdrowia, badań klinicznych, dystrybucji produktów leczniczych. Tworzymy produkty (produkty lecznicze i wyroby medyczne) korzystające z tych technologii.

NASZE WARTOŚCI

- **Jakość** – rozwiązania AI w ochronie zdrowia powinny tworzyć nową jakość świadczeń zdrowotnych, pozwalając na efektywniejsze osiągnięcie celów systemu ochrony zdrowia, w szczególności zwiększenie efektywności opieki nad pacjentami.
- **Dostępność** – rozwiązania AI w ochronie zdrowia powinny być powszechnie dostępne dla pacjentów. Nie powinny być adresowane wyłącznie do wąskiego grona odbiorców, lecz powinny również uwzględniać aspekty praktyczne, w tym zagadnienia takie jak wykluczenie cyfrowe i *health literacy*.
- **Bezpieczeństwo** – rozwiązania AI w ochronie zdrowia powinny zapewniać bezpieczeństwo ich użytkownikom oraz profesjonalistom medycznym, w tym bezpieczeństwo terapii.
- **Zaufanie** – rozwiązania AI w ochronie zdrowia powinny respektować centralną rolę profesjonalisty medycznego w opiece nad pacjentem i wzbudzać jego zaufanie. Powinny także respektować prawa pacjenta, w tym prawo do prywatności.
- **Wiedza** – rozwój rozwiązań AI w ochronie zdrowia pozwoli na dalsze udoskonalenie technologii AI (wiedza o AI) oraz umożliwi efektywne wykorzystanie danych generowanych przez system ochrony zdrowia (wiedza dzięki AI).

NASZE CELE

Cele główne

- polski system ochrony zdrowia powinien powszechnie i szybko korzystać z rozwiązań AI, które są efektywne, bezpieczne i skuteczne;
- rozwiązania AI powinny uwzględniać kluczową rolę lekarza i pozostałego personelu medycznego – rozwiązania AI powinny wspierać personel medyczny i umożliwiać mu skupienie większej uwagi na pacjencie;
- rozwiązania AI powinny umożliwić poprawienie efektywności systemu, zarówno w aspekcie finansowym (oszczędności) jak i medyczno-organizacyjnym (efektywniejsze wykorzystanie godzin pracy personelu medycznego);
- rozwiązania AI powinny zwiększyć skuteczność i jakość leczenia pacjentów i poszerzyć dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej;
- polski system ochrony zdrowia powinien rozwijać się w równym tempie z postępem nauki i techniki, bez opóźnień systemowych;

- na poziomie systemowym rozwiązania AI powinny być skutecznie i sprawnie wdrażane przez interesariuszy.

Cele operacyjne

- opracowanie sektorowych polityk publicznych, które uwzględniają znaczenie AI w ochronie zdrowia i ich realizacji, w tym w szczególności dedykowanej sektorowej polityki dla sztucznej inteligencji w sektorze ochrony zdrowia wraz z mierzalnym planem wdrożenia;
- zapewnienie dostępności i jakości danych medycznych w celu świadczenia opieki medycznej oraz prowadzenia badań naukowych (w tym prac badawczo-rozwojowych) poprzez przyjęcie strategicznej ustawy regulującej te kwestie i odpowiadającej współczesnym wyzwaniom i potrzebom;
- opracowanie propozycji narzędzi wspierających rozwój sztucznej inteligencji z uwzględnieniem specyfiki sektora ochrony zdrowia, w tym mechanizmów upowszechniania wiedzy w instytucjach, stworzenia mierników korzyści z zastosowania rozwiązań AI oraz instrumentów finansowych adresowanych do przedsiębiorców;
- współpraca ze stroną publiczną w ramach zinstytucjonalizowanej platformy dyskusji mającej na celu określić działania edukacyjne, techniczne, organizacyjne i regulacyjne, których celem będzie maksymalizacja korzyści wynikających z wdrożenia rozwiązań AI w sektorze ochrony zdrowia.

BARIERY ROZWOJU AI W OCHRONIE ZDROWIA

By osiągnąć opisane powyżej cele, jako pierwszy krok konieczne jest przełamanie istniejących dziś podstawowych barier rozwoju.

Podstawową barierą jest obecnie **niska jakość i bariery w dostępie do danych medycznych**. System prawny powinien zapewniać możliwość łatwego i sprawnego dostępu do danych, który następować będzie za świadomą zgodą osoby, której dane dotyczą, lub w sposób nienaruszający praw pacjenta (np. dostęp do danych anonimowych). Obecne regulacje są w tym zakresie niespójne, niejasne, nie zapewniają też jakości danych, w szczególności danych gromadzonych w rejestrach medycznych. Liczne wątpliwości prawne budzi dopuszczalność dalszego przetwarzania danych medycznych bez zgody podmiotu danych osobowych. Wątpliwości te wiążą się m.in. z brakiem krajowych ram prawnych w tym zakresie. Idea dawstwa danych nie jest promowana.

Innymi barierami są:

- **Świadomość** – Obecnie poziom wiedzy na temat możliwych rozwiązań technologicznych z zakresu AI jest niski. Optymalne wykorzystanie potencjału sztucznej inteligencji w sektorze medycznym i farmaceutycznym wymagać będzie podnoszenia świadomości i zaangażowania różnych interesariuszy systemu ochrony zdrowia, w tym: pacjentów, pracowników medycznych, świadczeniodawców, naukowców, uczelni wyższych, firm farmaceutycznych i zajmujących się wyrobami medycznymi oraz strony publicznej;
- **Finansowanie** – Obecne mechanizmy finansowania ze środków publicznych rozwoju i wykorzystania algorytmów AI w ochronie zdrowia są niewystarczające. Partycypacja sektora publicznego w formie przekazania środków lub ograniczenia niektórych ciężarów (np. podatki)

w określonej prawem formule przyczyniłaby się do rozwoju narzędzi AI dla systemu ochrony zdrowia;

- **Prawo** – Obecnie brak jest regulacji prawnych dotyczących sztucznej inteligencji. Pożądane jest także stworzenie ram prawnych do opracowania polityki rozwoju AI oraz narzędzi umożliwiających mierzenie korzyści z wdrożenia rozwiązań AI.